

Infinitivy perfekta a futura

Latina PVH/ARCH III

7.11.2024

Infinitiv perfekta aktiva

- Tvoří se od perfektního kmene sloves
 - Laudo, -are, -avi, -atum → **laudav-i**
- K perfektnímu kmeni se připojí **-isse**:
 - Laudav-i → **laudav + isse → laudavisse** (že pochválil)
 - Monu-i → **monu + isse → monuisse** (že napomenul)
 - Dix-i → **dix + isse → dixisse** (že řekl)
 - Fu-i → **fu + isse → fuisse** (že byl)
- Deponentní slovesa infinitiv perfekta aktiva netvoří
- Překlad – vedlejší věta s „že“ + aktivní sloveso v minulém čase
 - (obvykle se vyskytuje ve vazbě akuzativu nebo nominativu s infinitivem)

Infinitiv perfekta pasiva

Možná zakončení participia v infinitivu perfekta pasiva				
Pád podmětu	singulár		plurál	
akuzativ	Laudatum, am, um esse	Že byl/a/o pochválen/a/o	Laudatos, as, a esse	Že byli/y/a pochváleni/y/a
nominativ	Laudatus, a, um esse		Laudati, ae, a esse	

- Složený tvar: **participium perfekta pasiva + esse**
 - Vyskytuje se jen ve vazbách akuzativu a nominativu s infinitivem
 - Participium může být pouze v akuzativu nebo nominativu (ale ve všech rodech a číslech)
- Překlad – vedlejší věta s „že“ + pasivní sloveso v minulém čase
 - monitum esse (že byl napomenut); defensa esse (že byla ubráněna); pulsos esse (že byli zahnáni)...
- Deponentní slovesa mají infinitiv perfekta pasiva s aktivním významem
 - Hortatum esse (že povzbudil); largitas esse (že rozdaly); locutum esse (že mluvil)...

Infinitiv futura aktiva

- Složený tvar: **participium futura aktiva+ esse**
 - Vyskytuje se jen ve vazbách akuzativu a nominativu s infinitivem
 - Participium může být pouze v akuzativu nebo nominativu (ale ve všech rodech a číslech)
- Překlad – vedlejší věta s „že“ + aktivní sloveso v budoucím čase
- monituum esse (že napomeně); defensura esse (že bude bránit); pulsuros esse (že budou zahánět)...
- Deponentní slovesa mají infinitiv futura aktiva s aktivním významem
 - Hortatum esse (že povzbudí); largituras esse (že rozdají); locuturum esse (že bude mluvit)...

Možná zakončení participia v infinitivu futura aktiva

Pád podmětu	singulár		plurál	
akuzativ	Laudatum, uram, urum esse	Že byl/a/o pochválen/a/o	Laudaturos, uras, ura esse	Že byli/y/a pochváleni/y/a
nominativ	Laudaturus, ura, urum esse		Laudaturi, urae, ura esse	

Infinitiv futura pasiva

- Složený tvar: **supinum + īrī** (=infinitiv přezentu pasiva od eo, ire = jít)
 - *Supinum* = čtvrtý tvar slovesa ve slovníku zakončený na *um*: *laudatum, monitum, auditum, pulsum, dictum...*
- Tento tvar se nijak nemění – stejná podoba pro všechny rody, pády a čísla
 - **Laudatum iri** = že bude pochválen; že bude pochválena; že bude pochváleno; že budou pochváleni/pochváleny/pochválena
 - Překlad – vedlejší věta s „že“ + pasivní sloveso v budoucím čase
- Sloveso *esse* a jeho složeniny a deponentní slovesa infinitiv futura pasiva netvoří

Přehled infinitivů

	Infinitiv prézentu aktiva	Infinitiv prézentu pasiva	Infinitiv perfekta aktiva	Infinitiv perfekta pasiva	Infinitiv futura aktiva	Infinitiv futura pasiva
Nedeponentní slovesa	laudare	laudari	laudavisse	Laudatum esse	Laudatum esse	Laudatum iri
Deponentní slovesa	-	hortari	-	Hortatum esse	Hortatum esse	-
Esse	esse	-	fuisse	-	Futurum esse	-

Infinitivy ve vazbě akuzativu s infinitivem

- Ve vazbě akuzativu s infinitivem se vyskytuje všech 6 latinských infinitivů **vyjadřujících časový vztah k větě hlavní**:
 - Infinitivy prézenta → současnost
 - Spero / sperabam / sperabo **vos** accusativum cum infinitivo bene **scire**.
 - *Doufám (Doufala jsem, budu doufat), že **vy** akuzativ s infinitivem dobře **umíte**.*
 - Infinitivy perfekta → předčasnost
 - Spero / sperabam / sperabo **vos** accusativum cum infinitivo bene **discisse**.
 - *Doufám (Doufala jsem, budu doufat), že **vy** akuzativ s infinitivem dobře **jste se naučili**.*
 - Infinitivy futura → následnost
 - Spero / sperabam / sperabo **vos** accusativum cum infinitivo bene **scituros esse**.
 - *Doufám (Doufala jsem, budu doufat), že **vy** akuzativ s infinitivem dobře **umět budete**.*

Infinitivy ve vazbě akuzativu s infinitivem

Infinitivy prézenta → současnost

- Dicit / Dixit / Dicet imperium Romanum magnificentem iterum **faci**.
- Říká (řekl, řekne), že Římská říše znovu **je učiněna** velkou.

Infinitivy perfekta → předčasnost

- Dicit / Dixit / Dicet imperium Romanum magnificentem iterum **factum esse**.
- Říká (řekl, řekne), že Římská říše znovu **byla učiněna** velkou.

Infinitivy futura → následnost

- Dicit / Dixit / Dicet imperium Romanum magnificentem iterum **factum iri**.
- Říká (řekl, řekne), že Římská říše znovu **bude učiněna** velkou.